מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את שלבי מחזור המים לפי סדר נכון
- להבין את שלושת מצבי המים ואת השינוי ביניהם
- לקשר בין תופעות טבע (שמש, עננים, גשם) לתהליך המחזור
- לתרגל אוצר מילים חדש הקשור למחזור המים

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – פרק 1 • מכירים את טיפה ואת מצבי המים – מכירים את טיפה

1. א – עם טיפה
2. ב – שלושה
3. ג – מים לשתייה
4. א – אדים

חלק ב' – פרק 1 • מכירים את טיפה ואת מצבי המים – מזהים מצבי מים

1. לא נכון – המים לא נעלמים, הם עוברים ממקום למקום וממצב למצב
2. נכון – קרח הוא מים קפואים, מצב מוצק
3. לא נכון – אדים הם מים במצב גז
4. נכון – כך מסופר בתחילת היחידה

חלק ג' – פרק 1 • מכירים את טיפה ואת מצבי המים – משלימים ומתאימים

1. קרח
2. אדים
3. נוזל

חלק ד' – פרק 1 • מכירים את טיפה ואת מצבי המים – מתאימים מצב לדוגמה

1 – ד (מים בכוס)
2 – ג (אדים מעל סיר רותח)
3 – א (קרח בתוך מקפיא)
4 – ב (גשם היורד מהעננים)

חלק ה' – פרק 2 • אידוי: טיפה הופכת לאדים – הכרת התהליך

1. נכון – חום השמש הוא שגורם למים להתאדות
2. לא נכון – אדים הם מים במצב גז, לא מוצק
3. נכון – זהו השם של התהליך

חלק ו' – פרק 2 • אידוי: טיפה הופכת לאדים – תרגול והבנה

1. א – חום השמש
2. ב – למעלה לאוויר
3. ב – בימים, באגמים ובנהרות

חלק ז' – פרק 2 • אידוי: טיפה הופכת לאדים – השלמת משפטים והתאמה

1. אדים
2. אידוי

חלק ח' – פרק 2 • אידוי: טיפה הופכת לאדים – התאמת מושגים

1 – ג (מים הופכים לגז)
2 – א (מצב של מים כמו בכוס)
3 – ד (מצב של אדים באוויר)
4 – ב (מגיע מהשמש וגורם לאידוי)

חלק ט' – פרק 3 • התעבות: טיפה בתוך ענן – היכרות עם התהליך

1. ב – הם מתקררים
2. ב – טיפות מים קטנות
3. ב – טיפות מים קטנות מאוד
4. ב – התעבות

חלק י' – פרק 3 • התעבות: טיפה בתוך ענן – תרגול והבנה

1. עולים
2. התקרר
3. ענן
4. התעבות

חלק י"א – פרק 3 • התעבות: טיפה בתוך ענן – יישום וחשיבה

- 1 – ד (מים הופכים לגז בחום השמש)
- 2 – ג (אדים מתקררים והופכים לטיפות)
- 3 – ב (אוסף של טיפות מים קטנות באוויר)
- 4 – א (עוברת מסע מסביב לכדור הארץ)

חלק י"ב – פרק 4 • משקעים: טיפה יורדת בחזרה – מה זוכרים?

1. א – משקעים
2. ב – גשם
3. ב – כשקר מאוד
4. א – גרגרי קרח

חלק י"ג – פרק 4 • משקעים: טיפה יורדת בחזרה – נתרגל

1. גשם
2. שלג
3. ברד
4. ענן

חלק י"ד – פרק 4 • משקעים: טיפה יורדת בחזרה – מתאימים ומסבירים

- 1 – ד (טיפות מים נוזליות)
- 2 – ג (פתיתים לבנים וקרים)
- 3 – א (גרגרי קרח קשים)
- 4 – ב (המקום שממנו יורדים המשקעים)

חלק ט"ו – פרק 4 • משקעים: טיפה יורדת בחזרה – חושבים לעומק

1. לא נכון – ברד יכול לרדת גם בעונות חמות, כשיש תנאים מתאימים בענן.
2. נכון – כולם דרכים שבהן מים יורדים מהענן אל האדמה.

חלק ט"ז – פרק 5 • איסוף: טיפה חוזרת לים ולנהר – הכרות עם שלב האיסוף

1. לא נכון – המים זורמים גם לנחלים, לנהרות ולאגמים, לא רק לים
2. נכון – בשלב האיסוף המים מתאספים בחזרה לנהרות, לאגמים ולים

חלק י"ז – פרק 5 • איסוף: טיפה חוזרת לים ולנהר – זיהוי ושאלות

1. א – לנהרות גדולים
2. ב – הם מתאדים ומתחילים מחדש את המחזור

חלק י"ח – פרק 5 • איסוף: טיפה חוזרת לים ולנהר – השלמת משפטים והתאמה

1. נהר

חלק י"ט – פרק 5 • איסוף: טיפה חוזרת לים ולנהר – התאמת מקורות מים

- 1 – ג (זרם מים קטן וצר)
- 2 – ד (זרם מים גדול שנוצר מאיחוד נחלים)
- 3 – ב (מקווה מים עומד המוקף ביבשה)
- 4 – א (מקווה מים גדול ומלוח שאליו מגיעים נהרות רבים)

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה מלאה: אידוי, התעבות, משקעים, איסוף - בסדר הנכון
- אידוי = מים הופכים לאדים בחום; התעבות = אדים הופכים לטיפות בקור
- דוגמאות: נוזל-מים בכוס, גז-אדים מקומקום, מוצק-קרח או שלג

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לשלוש פגישות: שלבי המחזור, מצבי המים, סיכום ומשחק
- לתלמידים צעירים יותר כדאי להוסיף ציורים של טיפה בכל שלב
- לתלמידים מתקדמים אפשר להוסיף שאלת העמקה על חשיבות מחזור המים לטבע
- מומלץ לשלב הפסקה עם תנועה - לדמות את מסע הטיפה בגוף (קפיצה=אידוי, סיבוב=ענן)

חוברת תרגול – מחזור המים: מסע של טיפה

מחזור המים – מסע של טיפה

יסודי · עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מכירים את טיפה ואת מצבי המים
2. פרק 2 – אידוי: טיפה הופכת לאדים
3. פרק 3 – התעבות: טיפה בתוך ענן
4. פרק 4 – משקעים: טיפה יורדת בחזרה
5. פרק 5 – איסוף: טיפה חוזרת לים ולנהר
6. פרק 6 – מחזור המים כולו: סיכום ומשחק

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – מחזור המים: מסע של טיפה

חוברת התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

שלום! בחוברת הזאת נלך עם טיפה במסע שלה. בכל דף נלמד דבר חדש ונענה על שאלות קטנות.

📖 מילון קטן:

טיפה	חלקיק קטן של מים
אידוי	מים הופכים לאדים בגלל חום
התעבות	אדים מתקררים והופכים לטיפות מים
ענן	הרבה טיפות מים קטנות באוויר
משקעים	מים שיורדים מהענן - גשם, שלג או ברד
נוזל	מצב של מים שאפשר לשפוך
גז	מצב של מים כמו אדים, לא רואים אותו
מוצק	מצב של מים כמו קרח, קשיח
מחזור	תהליך שחוזר על עצמו שוב ושוב
איסוף	מים שחוזרים לנהרות, לאגמים ולים

1 חלק א' – פרק 1 • מכירים את טיפה ואת מצבי המים – מכירים את טיפה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי יוצאת איתנו למסע?

א) עם טיפה ב) עם עננה ג) עם דגיג ד) עם ציפור

2. כמה מצבים יש למים?

א) שניים ב) שלושה ג) ארבעה ד) חמישה

3. איזה מצב מים הוא נוזל?

א) קרח ב) אדים ג) מים לשתייה ד) שלג

4. איזה מצב מים הוא גז?

א) אדים ב) קרח ג) מים בכוס ד) שלג

2 חלק ב' – פרק 1 • מכירים את טיפה ואת מצבי המים – מזהים מצבי מים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המים בכדור הארץ נעלמים ולא חוזרים	☐	☐
2	קרח הוא מים במצב מוצק	☐	☐
3	אדים הם מים במצב נוזל	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
4	טיפה יוצאת למסע מסביב לכדור הארץ	☐	☐

3 חלק ג׳ – פרק 1 • מכירים את טיפה ואת מצבי המים – משלימים ומתאימים

השלימו את המילה החסרה.

1. מים שקפאו הופכים ל _____

2. כשמים מתחממים מאוד הם הופכים ל _____

3. מים שאפשר לשתות מכוס נמצאים במצב _____

4 חלק ד׳ – פרק 1 • מכירים את טיפה ואת מצבי המים – מתאימים מצב לדוגמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. נוזל	___	**א.** קרח בתוך מקפיא
2. גז	___	**ב.** גשם היורד מהעננים
3. מוצק	___	**ג.** אדים מעל סיר רותח
4. נוזל	___	**ד.** מים בכוס

5 חלק ה׳ – פרק 2 • אידוי: טיפה הופכת לאדים – הכרת התהליך

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	השמש מחממת את המים ועוזרת להם להפוך לאדים	☐	☐
2	אדים הם מים במצב מוצק	☐	☐
3	תהליך שבו מים הופכים לגז נקרא אידוי	☐	☐

6 חלק ו׳ – פרק 2 • אידוי: טיפה הופכת לאדים – תרגול והבנה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה עוזר למים להתאדות?

א) חום השמש ב) קור הלילה ג) רוח חזקה ד) גשם

2. לאן הולכים האדים אחרי שהם עולים?

א) למטה לאדמה ב) למעלה לאוויר ג) לים ד) נשארים במקום

3. איפה קורה אידוי בטבע?

א) רק באמבטיה ב) בימים, באגמים ובנהרות ג) רק בחורף ד) רק בלילה

7 חלק ז' – פרק 2 • אידוי: טיפה הופכת לאדים – השלמת משפטים והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. כשהשמש מחממת את המים, הם הופכים ל _____

2. תהליך שבו מים נוזליים הופכים לגז נקרא _____

8 חלק ח' – פרק 2 • אידוי: טיפה הופכת לאדים – התאמת מושגים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אידוי	___	**א.** מצב של מים כמו בכוס
2. נוזל	___	**ב.** מגיע מהשמש וגורם לאידוי
3. גז	___	**ג.** מים הופכים לגז
4. חום	___	**ד.** מצב של אדים באוויר

9 חלק ט' – פרק 3 • התעבות: טיפה בתוך ענן – היכרות עם התהליך

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה קורה לאדים כשעולים למעלה?

א) הם מתחממים ב) הם מתקררים ג) הם נעלמים ד) הם הופכים לאבן

2. כשאדי המים מתקררים הם הופכים ל...

א) אבק ב) טיפות מים קטנות ג) אור שמש ד) רוח

3. מה מרכיב את הענן?

א) חול ב) טיפות מים קטנות מאוד ג) גרגרי מלח ד) עלים

4. מה שם התהליך שבו אדים הופכים למים?

א) אידוי ב) התעבות ג) המסה ד) קיפאון

10 חלק י' – פרק 3 • התעבות: טיפה בתוך ענן – תרגול והבנה

השלימו את המילה החסרה.

1. כאשר אדי המים _____ גבוה באוויר, הם פוגשים אוויר קר יותר.

2. האוויר הקר גורם לאדים ל _____ ולהפוך לטיפות קטנות.

3. הרבה טיפות קטנות שמתאספות יחד יוצרות _____ .

4. התהליך שבו טיפה הופכת מגז לנוזל נקרא _____ .

11 חלק י"א – פרק 3 • התעבות: טיפה בתוך ענן – יישום וחשיבה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אידוי	___	**א.** עוברת מסע מסביב לכדור הארץ

2. התעבות	___	**ב.** אוסף של טיפות מים קטנות באוויר
3. ענן	___	**ג.** אדים מתקררים והופכים לטיפות
4. טיפה בסיפור	___	**ד.** מים הופכים לגז בחום השמש

12 חלק י"ב – פרק 4 • משקעים: טיפה יורדת בחזרה – מה זוכרים?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איך נקראים מים שיורדים מהשמיים?

א) משקעים ב) אדים ג) עננים ד) קיטור

2. מה יורד ביום חם?

א) שלג ב) גשם ג) ברד ד) קרח

3. מתי יורד שלג?

א) כשחם מאוד ב) כשקר מאוד ג) באמצע הקיץ ד) אף פעם לא

4. ממה עשוי ברד?

א) גרגרי קרח ב) טיפות חמות ג) אבק ד) עשן

13 חלק י"ג – פרק 4 • משקעים: טיפה יורדת בחזרה – נתרגל

השלימו את המילה החסרה.

1. כשטיפות המים בענן נעשות כבדות מדי, הן נופלות כ_____

2. כשקר מאוד בענן, הטיפות קופאות והופכות ל_____

3. גרגרים קשים של קרח שנופלים מהשמיים נקראים _____

4. כל סוגי המשקעים יורדים מה_____

14 חלק י"ד – פרק 4 • משקעים: טיפה יורדת בחזרה – מתאימים ומסבירים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. גשם	___	**א.** גרגרי קרח קשים
2. שלג	___	**ב.** המקום שממנו יורדים המשקעים
3. ברד	___	**ג.** פתיתים לבנים וקרים
4. ענן	___	**ד.** טיפות מים נוזליות

15 חלק ט"ו – פרק 4 • משקעים: טיפה יורדת בחזרה – חושבים לעומק

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ברד יכול לרדת רק בחורף הקר ביותר.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	גשם, שלג וברד הם כולם סוגים של משקעים.	☐	☐

16 חלק ט״ז – פרק 5 • איסוף: טיפה חוזרת לים ולנהר – הכרות עם שלב האיסוף

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מים שיורדים כגשם זורמים רק לים, ולא לנהרות ולנחלים	☐	☐
2	שלב האיסוף הוא השלב שבו המים חוזרים למקורות מים כמו נהרות וימים	☐	☐

17 חלק י״ז – פרק 5 • איסוף: טיפה חוזרת לים ולנהר – זיהוי ושאלות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה קורה למים בנחל קטן?

א) לנהרות גדולים ב) לשמיים ג) לאדמה היבשה בלבד ד) לעננים

2. מה קורה למים אחרי שהם בים?

א) הם נעלמים לנצח ב) הם מתאדים ומתחילים מחדש את המחזור ג) הם הופכים לקרח מיד

ד) הם נשארים במקום אחד לתמיד

18 חלק י״ח – פרק 5 • איסוף: טיפה חוזרת לים ולנהר – השלמת משפטים והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. המים הזורמים בנחלים קטנים מתאחדים ויוצרים _____ גדול יותר

19 חלק י״ט – פרק 5 • איסוף: טיפה חוזרת לים ולנהר – התאמת מקורות מים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. נחל	___	**א.** מקווה מים גדול ומלוח שאליו מגיעים נהרות רבים
2. נהר	___	**ב.** מקווה מים עומד המוקף ביבשה
3. אגם	___	**ג.** זרם מים קטן וצר
4. ים	___	**ד.** זרם מים גדול שנוצר מאיחוד נחלים

כרטיס יציאה

תוכלו לספר בסדר נכון את ארבעת שלבי מסע הטיפה?

תוכלו להסביר מה ההבדל בין אידוי להתעבות?

תוכלו לתת דוגמה לכל אחד משלושת מצבי המים?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀